

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

Mashhad University of
Medical Sciences

اختلال لکنت

و ناروانی طبیعی

دانشکده پیراپزشکی

گروه گفتاردرمانی

درمانگاه تخصصی بیمارستان دکتر شیخ

شماره تماس بیمارستان: ۳۷۲۶۹۰۲۱

آیا کودک شما لکنت

می کند؟

لکنت یک اختلال گفتاری است که باعث می شود فرد نتواند روان صحبت کند.

تکرار، کشیده گویی، و یا گیر در صداها و کلمات از جمله علائم اصلی و در مراحل پیشرفته تر اسپاسمهای عضلانی و شکلکهای چهره ای، حرکات اضافه اندامهای دیگر و اجتناب و فرار نیز معمولاً دیده می شود.

وقتی کودکی دچار لکنت میشود ممکن است زندگی اجتماعی و عملکرد تحصیلی وی تحت تاثیر قرار گیرد.

حدود ۱٪ افراد جامعه دارای لکنت هستند.

* پسران بیشتر از دختران دچار لکنت میشوند. این نسبت تقریباً ۱ به ۴ است.

میزان لکنت با توجه به موقعیت گفتاری تغییر می کند.

لکنت ممکن است دوره ای باشد، به این معنا که شدت آن کم و زیاد میشود. فراوانی و شدت لکنت کودک ممکن است در طی هفته ها و ماه ها تغییرات چشمگیری داشته باشد.

کودکان ممکن است از لکنت خود آگاه باشند و در فعالیتهای کلاسی شرکت نکنند.

موفقیتهای آموزشی، شغلی و اجتماعی می توانند تا حدودی تحت تاثیر لکنت قرار گیرند با این وجود بسیاری از افراد مشهور و سرشناس لکنت داشته اند.

سنین ۲ تا ۵ سالگی زمان رشد و تحول گفتاری کودکان است. در این دوران ممکن است ناروانی طبیعی گفتار وجود داشته باشد. از طرفی شروع لکنت در این سنین بیشتر است.

گاهی لکنت خبر از ضایعه ای دیگر می دهد. مثلاً در PTSD و یا Dysarthria و... بنابراین مسئله تشخیص افتراقی بسیار مهم است. استرس و اضطراب به جز در مورد نادر علت لکنت نیست بلکه عامل تشدید کننده است در تحقیقات جدید با petscan و F.MRI مشخص شده است که الگوهای فعالیت مغزی بین نیمکره ای در افراد لکنتی و عادی متفاوت است و در افراد لکنتی، نیمکره راست حین گفتار بیشتر از افراد طبیعی فعال است. البته هنوز مشخص نیست آیا این امر علت لکنت است یا معلول آن.

درمان لکنت

پس از مشاهده نخستین نشانه های لکنت، اولین اقدام مراجعه به کلینیک گفتار درمانی و راهنمایی و مشاوره با والدین است. در صورتی که والدین پس از مشاهده نشانه های بروز لکنت رفتار صحیح و مناسبی داشته باشند، بهبود لکنت و پیشرفت در درمان سریعتر میشود. گفتار درمانی به کودک کمک می کند راحت تر و روان تر صحبت کند. همچنین رفتار و احساسات بهتری نسبت به خود و گفتارش داشته باشد و در فعالیتهای جمعی مشارکت بیشتری داشته باشد. در مواردی که فشارهای روانی در تشدید لکنت دخیل هستند، لازم است مشاوره روانشناختی و خانواده درمانی صورت گیرد. یکی از عوامل مهم که باعث درمان موفق برای کودکان و پیشگیری از تبدیل این اختلال قابل حل به اختلالی مزمن می گردد. همراهی آگاهانه متخصصان مربوطه، والدین و... است.

این دسته از کودکان احتیاج به اقدامات درمانی تخصصی و همکاری متخصصین مختلف و گاهی اقداماتی دارویی دارند و پروسه درمان در آنها با چالش بیشتری مواجه است. اهداف درمان اختلال:

۱) ایجاد گفتار روان در تمام موقعیتهای گفتاری و حذف مشخصات لکنت (شامل گیر، تکرار و کشیده گویی) و رفتارهای ثانویه (شامل تنش عضلانی در ناحیه گردن و صورت، پلک زدن، حاشیه گویی، اجتناب از تماس چشمی و ...)

۲) تعدیل خصوصیات فرد لکنتی برخی از روشهای درمانی:

- A) Essay onset
- B) light contact
- C) Easy onset slide comb
- D) prolongation
- E) Camper down

در اتیولوژی خردسالان مبتلا به لکنت ۳ دسته علت پیش بینی شده است.

۱) عاملهای زبانی - روانی یا Psycholinguistic factors.

کودکی که تحت این دسته قرار میگیرد ممکن است در فرآیند نحوه کاربرد زبان، معناشناختی و آواشناختی دچار اشکال باشد. طبق تجربیات بالینی مشاهده شده است که این گروه با تمارین زبانشناسی و گفتار درمانی به پروسه درمان خوب پاسخ می دهند.

Psychosocial factors

این دسته بیشتر شامل کودکانی هستند که ناروانی طبیعی آنها بدلیل برخورد نامناسب و فشار محیط از حالت طبیعی خارج و حالت پاتولوژیک گرفته است و آیمهای آن مربوط به والدین، مراقبین کودک و همبازیهای وی میشود.

Physiological factors ۳)

این دسته شامل موارد زیر می باشد و معمولاً در کودک یک ی چند ایتیم از موارد زیر مشاهده میشود. تنش و اسپاسمهای حنجره و فوق چاکنائی،

Muscular Dyscoordination :

هماهنگی و تطابق ضعیف تولیدی عضلات مولد گفتار، ناهماهنگی تنفس و گفتار و یا ضعف در autonomic nervous system.